

MOODLE KULLANILARAK GERÇEKLEŞTİRİLEN WEB DESTEKLİ EĞİTİM HAKKINDAKİ ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

Öğr.Gör. Sekvan Kuzu
Mustafa Kemal Üniversitesi
skuzu@mku.edu.tr

Öğr.Gör.Fatih Balaman
Mustafa Kemal Üniversitesi
fatihbalaman2010@gmail.com

Özet

Yüz yüze eğitimin yetersiz kaldığı durumlarda web desteğini kullanmak, eğitimin kalitesini artırmakla kalmayıp, öğrenci başarılarına da katkı sağlamaktadır. Bu amaçla kullanılan açık kaynak kodlu ücretsiz bir uzaktan eğitim yazılımı olan Moodle, öğretimde bir çok yenilik ve kolaylık sağlamaktadır. Moodle kullanılarak yürütülen Web Destekli Eğitim çalışması Mustafa Kemal Üniversitesi Kırıkhan Meslek Yüksekokulunda Veritabanı Yönetim Sistemleri dersini alan 60 öğrenci üzerinde yapılmıştır. Dersin 4 konudan oluşan kısmı yüz yüze eğitim ile beraber Moodle uzaktan eğitim sistemi yardımıyla asenkron olarak işlenmiştir. Öğrencilere sistem üzerinden her konu sonunda,devler verilmiş, quiz yapılmıştır. Konuların bitiminde, yapılan web destekli eğitim ile ilgili öğrenci görüşlerine başvurulmuştur. Yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak toplanan veriler betimsel analiz tekniği ile analiz edilmiştir. Öğrenciler genel olarak Web Destekli Eğitimde zaman ve yer sınırlamasının olmamasını, çalışma çevresini kendilerine göre düzenlemelerini, kendilerini web ortamında daha rahat hissetmelerini, not alma sorununun ortadan kalkmasını, daha iyi motive olmalarını ve Moodle' ın kullanım kolaylığını avantaj olarak görürken, öğrenci arkadaşları ve öğretmen ile iletişim güçlüklerini, bilgisayar ve internet yoksunluğunda dersi takip edememeyi, anında soru sorup dönüt alamamayı dezavantaj olarak görmektedirler.

Anahtar Sözcükler: Moodle, web destekli eğitim, uzaktan eğitim, web temelli eğitim.

STUDENT VIEWS UPON THE WEB BASED EDUCATION BY USING MOODLE

Abstract

Using web supports in case of the situations that the face to face education is not sufficient, can increase the quality of education and affect the success of students in positive manners. For this pupose, Moodle which is an open access coded distance education software which is free of makes innovation and provide convenience. The Web based education by using Moodle as a study was executed over 60 student from the Faculty of Education in Kırıkhan Vocational School of Mustafa Kemal University who take the course as database management systems. The part of the course in which was composed of 4 parts was given being asynchronous, together with face to face education, by the help of Moodle. The homework was given and quizzes being online in the system were executed over the students after the end of each subject. In the end of the subjects, the views of students about the web based education which was given, were questioned. Bu using the semi structured interview form, the gained data was analyzed with descriptive analysis. Accordint to students, the advantages were determined as the nonexistence of the borders for time and place, regulating the study environment as to their own delight, feeling themselves more comfortable in the web environment, nonexistence of the problem of note taking, being more motivated, the easy useage of Moodle, the advantages were specified as the problem of communication among the colleagues and teachers, being unable to follow the couses in default of computer and internet, and being unable to get feedbacks by asking questions simultaneously.

Key Words: Moodle, web supported education, distance education, web based education.

GİRİŞ

Günümüzde hızlı değişim gösteren sektörlerin başında eğitim gelmektedir. Bilgisayarların öğretimdeki gelişimine bakılırsa; öncelikle bilgisayarların kullanımı öğrenilmiş, daha sonra bilgisayarlardan öğrenme, son olarak da bilgisayarlar ile beraber öğrenme gerçekleşmiştir. Klasik anlayışın önemini yitirdiği çağımızda öğrenenden beklenen, teknolojik gelişmelere açık, bilgisayarı öğrenmeye entegre edebilen, öğrenmeyi bilgisayarlar ile yapabilen bireyler olabilmesidir. Bu sayede öğrenciler ezbere dayalı olmayan, uygulamalı öğretimi gerçekleştirmiş olacaklardır (Özüsağlam, 2007).

Eğitimde yeniliklerin hayata geçirilmesi ile daha iyi bir eğitim ortamı oluşturulmuş, bilgisayar ve internet, eğitim ortamının vazgeçilmezleri arasında yer almıştır. Teknolojik gelişmeler paralelinde uzaktan eğitim ile başlayıp, bilgisayar destekli eğitim ile devam eden, web destekli eğitim ile daha da farklılaşan eğitimde yeni yöntemler hayata geçirilerek öğretim zamanla daha nitelikli hale gelmiştir (Ünsal, 2002). Teknolojik imkanlar eğitimin niteliğini, etkililiğini artırmak için önemli bir araçtır. Günümüzde eğitim sadece yüz yüze yapılan eğitim ile sınırlı kalmamaktadır (Karaman, 2007).

Öğrenci ile ders materyalleri arasında bir araç olan web sayfalarında ders notları, sınavlar, ödevler, ilan panoları, tartışma forumları, duyuru sayfaları, eğitsel videolar, resimler gibi bir çok nesne yer alabilmektedir (Karaman, 2007).

İnternet sayesinde milyonlarca bilgisayar tek bir ağ aracılığıyla birbirine bağlanabilmektedir (Göksu, 2012). Bu ağın eğitimde kullanımı web tabanlı eğitim ve web destekli eğitim olmak üzere iki şekilde gerçekleşmektedir. Web destekli eğitim, yüz yüze eğitim ile beraber kullanılarak eğitimi tamamlayıcı nitelikte iken web tabanlı eğitim, sadece internet üzerinden yapılmaktadır (Balta ve Horzum, 2008). Eğitimde internetin kullanılması ile tüm eğitim problemlerinin çözüleceği, öğretimde hatasız bir yöntem olacağı gibi yanlış algılar oluşmamalıdır (Eşgi, 2006). İçeriğe erişimin kolay olması, birden fazla eğitim amaçlı bileşenin aynı anda kullanılabilmesi, internetin önemli özellikleri arasındadır. Ayrıca internet her bireye kendi öğrenme hızında öğretim imkanı sunarak bireysel öğrenmeyi de sağlamaktadır (Ünlükahraman, 2011).

Sadece bilgisayar, internet ve buna bağlı olarak yazılım veya donanımların sağlanmış olması yeterli değildir. Öğrenci, öğretmen gibi sistemi kullanacak kişilere teknik destek de sağlanmalıdır. Ülkemizde donanım ve altyapı bakımından yeterli seviyede olmasına karşın yeterli ve nitelikli teknik personelin olmamasından dolayı alt yapıların verimli kullanılmadığı eğitim kurumlarına rastlamak mümkündür (Alyaz, 2006). Bilgisayarlar amacına uygun olarak eğitime entegre edilebilirse öğretimde bir çok olumlu etkiye neden olabilir. Bilgisayarlar modern eğitimin vazgeçilmez bir parçasıdır (Taşkıran v.d., 2003). Eğitim amaçlı olarak kullanılan bilgisayar yazılımlarının genel amacı öğrencinin problem çözme becerisi kazanmasını, konuyu pekiştirmesini ve eleştirel düşünebilmesini sağlamaktır (Özüsağlam, 2007).

Uzaktan eğitim öğretmen ile öğrencilerin farklı mekanlarda bulunarak yaptıkları eğitimdir. Uzaktan eğitim yöntemi tek başına kullanılabileceği gibi başka yöntemlere takviye niteliğinde de olabilir (Şendağ ve Gündüz, 2008). Web Destekli Eğitimde de uzaktan eğitim yöntemleri kullanılmaktadır. Bu yöntemde yüz yüze eğitim ile beraber internet de eğitim amaçlı kullanılmaktadır. Yüz yüze eğitimde öğrencinin sorusuna kısa sürede cevap verilmesi, sınıf içerisinde sinerjinin oluşması, geri bildirim gibi konularda iyi bir çözüm olabilir (Eşgi, 2006).

Mektup ile başlayan radyo, televizyon ile devam eden uzaktan eğitim uygulamaları nitelikli teknolojik cihazlar sayesinde web tabanlı eğitim, web tabanlı eğitimin yüz yüze eğitime destek amaçlı kullanılmasıyla da web destekli eğitim gerçekleştirilir (Ersoy, 2008; Esen, 2007).

Web destekli öğretim öğretmene, öğrencinin ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda en uygun öğretim ortamı sağlanmasına imkan tanır (Polat, 2009). Bu eğitim yönteminin kullanılması ile öğrenci - öğretmen rolleri farklılaşmıştır. Öğrenci öğretim modeline uyum sağlayan, araştıran ve sorgulayan, öğretmen ise öğretim sürecinde öğrenciye rehberlik eden kişi olacaktır (Bektaş, 2012). Web destekli eğitim, bir çok uzaktan eğitim uygulamalarında yaygın olarak kullanılmaktadır (Kaya, 2012). Bu eğitim öğretmen merkezli ve öğrenci

merkezli olarak uygulanabilir. Öğretmen merkezli web destekli eğitimde öğretmen bilgiyi sunar, alıştırma ve örnekler verilir, öğrenci değerlendirilir. İçerik genellikle okuma parçaları, grafikler ve sunumlardan oluşurken öğrenci merkezli de öğrencilere sorumluluk verilir. Gösteri, tartışma ortamları, rol oynama gibi öğrencilerin aktif olduğu imkanlar sunulur(Ünsal, 2002).

Kullanılan yazılım, donanım ve yönetime bağlı olarak internet kullanılarak yapılan eğitimlerin isimleri ve tanımları da farklılaşmıştır. Tanımlar bazen aynı anlamı ifade etmekte bazen de aralarında küçük farklılıklar bulunmaktadır. Bu kavramlar e-öğrenme, internet destekli öğrenme, web destekli öğrenme, uzaktan öğrenme şeklinde olabilir(Ally, 2008). Öğretim materyallerinin güncellenmesi, öğrencilerin bu materyallerden diledikleri zaman faydalanması, öğretmenin de zaman sınırlaması olmadan rehberlik yapması çevrimdışı öğrenme sayesinde olmaktadır(Anderson, 2008).

Moodle, kolay kullanımı, çoklu dil desteği, yoğun kullanıcı kitlesine sahip olması, ücretsiz, hızlı, açık kaynak kodlu olması ve dünya çapında en çok kullanılan öğretim yönetim sistemi olma özellikleri taşıyan bir uzaktan eğitim yazılımıdır(Başaran, 2010). Öğretim Yönetim Sistemleri(ÖYS) orijinal adıyla Learning Management System(LMS) öğrenci, öğretmen ve öğretim materyallerini buluşturan platformun adıdır(Mısırlı, 2007). Moodle LMS yazılımları arasında en fazla geliştirici kitlesine sahip olanıdır. Bu nedenle sistemdeki eklentiler, sistem özelliklerinin yeni sürümleri sürekli güncellenmekte, yardım sayfalarına bir çok dilde kolayca ulaşılabilmekte, geniş kaynaklara internet kullanılarak ulaşılabilir.

LMS yazılımları genel olarak öğretim materyalleri, öğrencilerin takibi, ne zaman ne kadar süre sisteme girdiği, öğrencilerin başarı durumlarının belirleneceği ölçme-değerlendirme sistemleri, raporlama gibi işlemleri içerir(Arslan, 2013). Bunların dışında Moodle uzaktan eğitim yazılımı ile tartışma forumu, anket, eğitsel oyunlar, etkinlikler, ödev verme, v.b. gibi bir çok işlem yapılabilir.

LMS' lerde öğretim materyallerinin hazırlandığı, öğretim içeriklerinin oluşturularak öğrenciye sunulmasına hazır hale getirildiği sistemlerde İçerik Yönetim Sistemleri (İYS) adı verilir. İYS' ler genellikle Adobe ürünleri, metin editörleri gibi yazılımlardır(Mısırlı, 2007). İYS' ler öğretim materyalinin niteliğini büyük ölçüde etkiler.

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın türü, evren ve örneklem, veri toplama araçları ve verilerin analizinden bahsedilmektedir.

Uygulama Süreci

Web Destekli Öğretimi sağlamak amacıyla yüz yüze eğitime ek olarak web üzerinden asenkron(eş zamansız) olarak eğitim yapılmıştır. Asenkron eğitim amacıyla ücretsiz, açık kaynak kodlu bir Öğretim Yönetim Sistemi olan Moodle kullanılmıştır. Bir sunucu kiralatarak sunucuya Moodle yazılımı kurulmuştur. Ayrıca bir alan adı (www.nettenegitim.net) alınmış, kiralanan sunucu alan adına yönlendirilmiştir.

Öğretim Yönetim Sistemi alt yapısı hazırlandıktan sonra elektronik ortamda öğrenci listesinde alınarak öğrenci ad, soyad ve numara bilgilerine göre sistematik olarak her bir öğrenciye kullanıcı adı ve şifreler tanımlanmış, Moodle' a toplu kullanıcı eylemlerinden tek seferde 60 öğrencinin kullanıcı bilgileri yüklenerek her bir öğrenciye ayrı ayrı profil oluşturulması sağlanmıştır.

Belli bir sistematığe göre oluşturulan kullanıcı ad ve şifreleri (Ör: k.adı: soyad, Şifre: Soyad?123) tüm öğrencilere duyurularak sisteme girmeleri ve başta kullanıcı adları ve şifreleri olmak üzere profil bilgilerini güncellemeleri istenmiştir. Belli bir sistematığe göre profil bilgileri oluşturmak zaman ve emek açısından büyük kolaylık sağlamıştır. Aksi durumda her bir öğrenci web sayfasına girerek kendi profillerini oluşturmaları gerekecek ve araştırmacının bu duruma rehberlik etmesi, takip etmesi gerekecekti.

Sonraki aşamada Moodle' da Veritabanı Yönetim Sistemleri adında ders tanımlanmış ve oluşturulan ders materyalleri sisteme eklenmiştir.

Moodle ile öğrencilerin sisteme kayıtlı olan maile adreslerine toplu mesaj atılarak ders saatleri duyurulabilir, yayınlanan materyallerden haberdar edilebilir, her türlü konuda bilgilendirilebilir. Ayrıca haber forumundan yeni konular açılarak öğrenciler ile forum sayfasında tartışma ortamı oluşturabilir. Duyurular bölümünde yeni duyuru, haber gibi olaylar eklenerek sisteme giren öğrenciler bu haber ve duyurulardan haberdar edilerek yönlendirilebilir. Asenkron eğitimin en büyük dezavantajlarından olan öğrenci - öğretmen ve öğrenci - öğrenci iletişimleri bu yöntemler ile azaltılmaya çalışılmıştır.

Veritabanı Yönetim Sistemleri dersinin 4 haftalık bölümü Web Destekli Öğretim Yöntemi ile işlenmiş, bu kapsamda haftada 4 saat olan ders ile yüz yüze eğitime devam edilmiş, aynı zamanda konular ile ilgili öğretimsel materyaller, ödevler, quizler Moodle Öğretim Yönetim Sistemine yüklenerek web desteği sağlanmıştır. 4 haftalık uygulama süreci sonunda görüşme yöntemi ile öğrenci görüşleri alınarak yöntem hakkında belli sonuçlara ulaşılmıştır.

Araştırmanın Türü

Araştırma nitel bir araştırma olup, görüşme yöntemi kullanılmıştır. Görüşme nitel araştırmada en sık kullanılan yöntemdir. Görüşmenin etkili ve amaca yönelik olması için görüşmenin tüm aşamalarının özenli bir şekilde gerçekleştirilmesi gerekmektedir(Yıldırım ve Şimşek, 2011).

Evren Ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Mustafa Kemal Üniversitesi Kırıkhan Meslek Yüksekokulunda 2013-2014 öğretim yılında öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklemi ise okulda aynı öğretim yılında Veritabanı Yönetim Sistemleri dersini alan 60 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklem evrenden seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden amaçsal örnekleme yöntemi kullanılarak seçilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Araştırma verileri araştırmacı tarafından hazırlanan ve açık uçlu sorulardan oluşan Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu kullanılarak elde edilmiştir. Görüşmelerin çoğu yapılandırılmış ve yapılandırılmamış görüşmeler arasında bir ortam olan Yarı Yapılandırılmış Görüşmeler yoluyla yapılır(Karasar, 2007). Veriler elde edilirken cevaplayıcıdan elde edilen veriler not alınarak kaydedilmiştir. Görüşmede verilerin kaydedilmesi araştırmacının sorumluluğunda olup, araştırmacı görüşme esnasında not alabilir, görüşme kılavuzu üzerindeki seçenekleri işaretleyebilir, özet alabilir veya kayıt cihazları (video, ses kaydı v.b.) ile kayıt alabilir. Seçilecek veri elde etme yöntemi büyük oranda ortama, katılımcıların tutumuna, imkanlara bağlıdır. Görüşmecilerin seçimi de oldukça önemlidir(Karasar, 2007). Yarı Yapılandırılmış Görüşme, Web Destekli Öğretimin uygulandığı 60 öğrenci içerisinde gönüllülük esasına ve öğrenci özelliklerine göre seçilen 35 öğrenci ile yapılmıştır. Görüşmeler esnasında katılımcıların cevapları not alınmıştır.

Görüşme Formu oluşturmak için sorular hazırlandıktan sonra 5 öğretim elemanından uzman görüşü alınmış, uzmanların görüş ve önerileri doğrultusunda sorular düzenlenmiştir. Daha sonra 5 öğrenci ile yapılan ön görüşmeler sonrasında soru maddelerinde bazı değişikliklere gidilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formu toplam 4 sorudan oluşmaktadır. Form Moodle kullanılarak gerçekleştirilen web destekli eğitimin etkilerini ortaya çıkarmak amacıyla internetin eğitim amaçlı kullanımı ve Moodle sisteminin kullanımına yönelik sorulardan oluşmaktadır.

Görüşmenin güvenilirliğini belirlemek için elde edilen veriler kodlanmış ve aşağıdaki güvenilirlik analizi formülüne göre her bir soru için güvenilirlik hesaplanmıştır.

Görüş Birliği

$$R(\text{Güvenirlik}) = \frac{\text{Görüş Birliği}}{\text{Görüş Birliği} + \text{Görüş Ayrılığı}}$$

Buna göre 1.sorunun güvenilirliği %91,4, 2.sorunun güvenilirliği %85,7 , 3.sorunun güvenilirliği %80 , 4.sorunun güvenilirliği %80 olarak hesaplanmıştır.

Verilerin Analizi

Görüşme formundan elde edilen verileri analiz etmek için betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Betimsel analiz tekniğinde amaç ham verileri anlamlarını bozmadan okuyucunun anlayacağı şekilde yansıtmaktır. Elde edilen veriler, daha önceden belirlenen temalar doğrultusunda değerlendirilir ve yorumlanır. Doğrudan alıntılara da sıkça yer verilir(Yıldırım ve Şimşek, 2011). Görüşme sonrasında elde edilen veriler doğrultusunda temalar belirlenmiş ve katılımcıların bu temalar çerçevesinde verdiği cevaplardan anahtar kelimeler belirlenmiştir. Katılımcıların ifadeleri anlam bozulmadan genelleştirilerek alt temaların maddeleri haline getirilmiş, bu maddelerin frekansları ve yüzde değerleri hesaplanmış ve doğrudan alıntılara yer verilmiştir.

BULGULAR

35 öğrenci ile yapılan, açık uçlu soruların sorulduğu, Yarı Yapılandırılmış Görüşme neticesinde elde edilen veriler temalar çerçevesinde tablolaştırılmıştır.

Tablo 1: İnternetin Eğitim Amaçlı Kullanımı Temasına Yönelik Bulgular

Rahatlık	f	%
Evde/ Yurtta sessiz bir ortamda dersi takip ediyorum	25	71.4
Ders çalışmak için zaman sınırlaması yok	23	65.7
Öğrenim daha kolay hale geldi	11	31.4
Kendimi daha rahat hissediyorum	27	77.1
Ders çalıştığım ortamı kendime göre düzenleyebiliyorum.	13	37.1
İletişim Güçlüğü		
Arkadaşlarımla ve öğretmenle iletişimim zorlaştı	21	60
Öğretmene anında soru soramıyorum	14	40
Ödevimi anında teslim edemiyorum.	5	14.2
Arkadaşlarımdan dilediğim anda yardım alamıyorum	6	17.1
Dönüt alma sürem uzadı	7	20
Kaynak çokluğu		
Ödevleri yaparken internetten araştırma yapmam daha iyi öğrenmemi sağladı	10	28.5
İnterneti kullanarak daha dersle ilgili sayısız kaynaklara ulaşabiliyorum	6	17.1
Bireysel Öğrenme		
Dilediğim kadar tekrar etme imkanı oldu	21	60
Kendi öğretmen stilime göre çalışma imkanı buldum.	13	37.1
Sınıfta kaçırdığım konuya geri dönememe sorunu ortadan kalktı	20	57.1
Konsantrasyon		
Arkadaşlarımla beni derse güdülemesinden yoksun kaldım	3	8.5
İnternetten ders çalışırken, ders dışı sitelere de sıkça giriyorum.	4	11.4
Not alma sorunu ortadan kalktı. Sınıfta not alırken derse odaklanamıyordum.	18	51.4
Teknik eksiklik		
İnternet bağlantım koptuğunda ders içeriklerine ulaşamadım	7	20
Evde / Yurtta internet olmadığı için dersleri takip etmekte zorlandım	11	31.4
Evde / Yurtta bilgisayarım olmadığı için dersleri takip etmekte zorlandım	7	20
Olumluya Yönlendirme		
İnternet üzerinden eğitim, interneti olumlu amaçlı kullanmama sebep oldu	10	28.5

Tablo 2: Moodle Sisteminin Kullanımı Temasına Yönelik Bulgular

Görsel Tasarım	F	%
Kullanımı çok kolay. İstediğim bilgiye kolayca ulaşabiliyorum	20	57.1
Sayfa tasarımı sade ve kullanışlı	18	51.4
Kaydırma çubuğu kullanmadan, tek ekranda tüm bilgilere ulaşabiliyorum	5	14.2
Teknik Özellikler		
Daha fazla geliştirilebilir	3	8.5
Hızlı çalışan bir sistem. Sayfalar açılırken bekletmiyor.	12	34.2
Ücretsiz olması büyük avantaj	7	20
Her öğrenci için ayrı profilin olması önemli bir özellik	4	11.4
Diğer kullanıcılar ile bir çok şekilde iletişim kurabiliyorum (duyuru, forum, mesaj, sohbet v.b.)	8	22.8

İnternetin Eğitim Amaçlı Kullanımı Temasına Yönelik Bulgular web üzerinden yapılan eğitimin birçok avantajının yanında dezavantajlarının da olduğunu göstermiştir. Büyük çoğunluğun "Evde/yurtta sessiz bir ortamda dersi takip ediyorum" ifadesini kullanması, öğrencilerin genellikle yüz yüze eğitimde sınıf içerisinde farklı seslerin varlığını ve bu seslerin öğrencilerin dersi anlamalarında olumsuz etkiye sahip olduğunu göstermektedir.

"Ders çalışmak için zaman sınırlaması yok" ifadesini büyük çoğunluğun kullanması, öğrencinin kendini ders saatine göre ayarlamasındansa ders saatini kendine göre ayarlamaktan memnun olduğunu göstermektedir. Madde ile ilgili Öğr5; "Evde kalıyorum. Günlük yapacağım işleri planlıyorum. İnternette ders çalışma planımı ve saatimi de belirliyorum ve o saatte takip edebiliyorum" ifadesini, Öğr13; "Dersi istediğim zaman takip etmek çok güzel" ifadesini kullanmışlardır. Bu durum disiplinli, kendini kontrol edebilen öğrenciler için avantaj olsa da dışarıdan bir etki ile disipline olabilen öğrenciler için iyi bir sonuç değildir. Bu öğrenciler rehavete kapılarak derslerini aksatabilirler, kendi disiplinlerini sağlayamazlar.

Öğrencilerin %77' si web ortamında kendini daha rahat hissettiğini belirtmiştir. Öğr21; "Ders çalışırken çayımı, kahvemi alıp içiyorum. Bu yöntem çok güzel", Öğr18; "Bu yöntemle hem müzik dinliyorum, hem de ders çalışıyorum. Sınıfta böyle bir imkanım yok" demişlerdir. Diledikleri yerde, diledikleri zaman, diledikleri kıyafet ve atmosferde herhangi bir resmiyet olmadan ders çalışıyor olmaları kendilerini rahat hissetmelerini sağlamıştır. Fakat aşırı rahatlık, disiplinsizlik ve kontrolsüzlük öğrenmeyi olumsuz yönde etkileyecektir. Disiplin düzeyinin belli bir seviyede olması öğrenmelerini olumlu yönde etkiler. Belli düzey disiplini kendileri sağlayabilen öğrenciler daha başarılı olabilirler.

Web üzerinden yapılan eğitimlerin en büyük dezavantajlarından birisi iletişim eksikliğidir. Öğrenciler de bu eksikliği uygulama esnasında hissetmişlerdir. Öğr10 bu konuda "Konuda anlamadığım yeri hocama sormak istedim ama hemen kendisine ulaşamadım" demiştir. Anlaşılmayan noktada anında soru sorma anlamaya büyük katkı sağlayacaktır fakat belli süre sonra tekrar hatırlanıp sorulması anlam karmaşasına yol açabilir.

Öğrencilere sunulan materyaller sayesinde öğrenci bunları dilediği kadar tekrar edebilir, dilediği yerden başlayıp, bitirebilir. Çalışma grubu öğrencilerinin çoğu da bu durumdan memnuniyetlerini aktarmışlardır. Öğr27 bu konuda "Sınıfta hoca dersi hızlı anlatıyordu. Dersi takip edemiyordum, geri kalıyordum. İnternette yavaş ilerleyip geri dönebiliyorum. Önceki konuları tekrar edebiliyorum" demiştir. Yüz yüze eğitimde kendi çalışma materyalini derste hazırlamaya çalışan öğrenci konudan geri kalabilir, öğrenme tamamlanamayabilir.

Öğrencilerin bir kısmı da Evde / Yurtta internet veya bilgisayar olmadığı için dersleri takip edemediklerini ifade etmiştir. Bu konuda Öğr14; "kaldığım evde internet bağlantım yok. Bu nedenle dersleri takip etmekte zor oldu" demiştir. Bu durum web destekli eğitimin maliyet sorununu ortaya koymaktadır. Web ile eğitim için gerekli olan bilgisayar ve internet hattı olmayan öğrenciler yöntemden faydalanamayabilir. Bilgisayar veya internet imkanı olmayan öğrencilerin web destekli eğitimden yoksun kalmamaları için farklı çözümler üretilebilir. Okuldan internet imkanı sağlanabilir veya öğretmen bu öğrencileri ile özel olarak ilgilenip direkt olarak doküman paylaşımında bulunabilir.

Ders esnasında ders dışı web sitelerini kullanarak burada fazla zaman geçiren, dersi ihmal eden öğrenciler de bulunmaktadır. Bu duruma büyük ölçüde sitelerdeki ilgi çekici reklamlar, abartılı haberler, ticari amaçlı görseller v.b. neden olmaktadır. İnternette karşılaştıkları abartılı reklam, haber v.b. durumlardan uzak durmaları, dikkatli olmaları konusunda öğrenciler uyarılmalı ve bilgilendirilmelidir.

Moodle Öğretim Yönetim Sistemini bir çok öğrenci kullanımı kolay, tasarımı sade ve etkili olarak nitelendirmiştir. Web sitesinin tasarlanması, kullanılabilirliği öğretimde oldukça önemlidir. Tasarım kurallarına uygun hazırlanmış bir sayfa öğrencinin ilgi ve dikkatini derse çekebilir. Yine bir kısmı da Moodle için hızlı ve sayfaların kolay açıldığından bahsetmişlerdir.

Sisteme dahil olan öğrenciler sistem içerisinde iletişime büyük önem verdikleri, mesaj kanallarını yoğun olarak kullandıkları gözlenmiştir. Öğrenciler yorumlarına göre mesaj, forum, sohbet gibi kanalları kullandıklarını ifade etmişlerdir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Moodle ile tüm ödevler sorunsuz bir şekilde iletilmekte, değerlendirilmektedir. Forumlar ile öğrenci - öğrenci ve öğrenci - öğretmen etkileşimleri sağlanabilmektedir (Inner, 2009).

İnternet, olumsuz etkilerinden dolayı kullanımından vazgeçilmemeli, bu etkiye neden olacak kullanımların farkında olunmalı ve bunlardan kaçınılmalı, olumlu amaçlı kullanımına önem verilmelidir. En önemli olumlu amaçlı kullanım eğitim amaçlı kullanımdır.

Web Destekli Eğitimin kullanımında öğrenciler bazı olumsuzluklarla karşılaşmış olsalar da bir çok olumlu yönü ile tercih edilebilir bir yöntemdir. Yüz yüze eğitime destek amaçlı kullanıldığı için sadece web üzerinden yapılan eğitimin bazı olumsuz özelliklerini ortadan kaldırılabılır. Tosun ve Taşkesengil (2012) Genel Kimya Dersini Moodle destekli işlemiş ve yöntemin öğrenciler üzerinde olumlu etkiler bıraktığını tespit etmiştir. Araştırmacıların kullandığı yöntem hem daha etkileşimli bir ortamın oluşmasını sağlamış, hem de öğrencilerin derse daha fazla katılımlarını sağlamıştır.

Moodle dünya çapında genel kabul görmüş, sürekli güncellenen etkin bir öğretim yönetim sistemidir. Ücretsiz ve açık kaynak olması kullanılabilirliğini bir tak daha artırmıştır. Moodle ile web destekli eğitim başka dersler için de kullanılabilir.

Web Destekli Eğitim sadece asenkron olarak değil telekonferans yöntemi kullanılarak senkron olarak da yapılabilir. Böylece öğrenciler ile anında iletişim kurularak, asenkron eğitimin iletişim sorunları tamamen ortadan kaldırılabilir. Telekonferans yapabilmek için Adobe Connect yazılımı veya Moodle' a entegre olabilen ve ücretsiz olan BigBlueButton adlı telekonferans programı kullanılabilir. Ayrıca yüz yüze eğitimin yapıldığı kalabalık sınıflarda eğitimin web tabanlı veya web desteği ile yapılması büyük kolaylık sağlayabilir.

Not: Bu çalışma 24-26 Nisan 2014 tarihlerinde Antalya'da 21 Ülkenin katılımıyla düzenlenen 5th International Conference on New Trends in Education and Their Implications – ICONTE' de sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

KAYNAKÇA

Ally, M. (2008). *Foundations Of Educational Teory for Online Learning*. AU Press.

Alyaz, Y. (2006). Bir Leonardo da Vinci Projesi Kapsamında Web Destekli Dil Öğretimi Uygulamaları Geliştirmeye Yönelik Yazarlık Sistemlerin ve Platformların Değerlendirilmesi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.

Anderson, T. (2008). *Towards A Theory Of Online Learning*. AU Press.

- Arslan, T. (2013). *Uzaktan Eğitim Ve Öğrenme Yönetim Sistemlerinin Karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi, Edirne.
- Başaran, B. (2010). *Web Tabanlı Sistemlerde Scorm Uyumlu Whiteboard Movie Tekniğinin Öğrencilerin Fizik Derslerindeki Başarı Ve Tutumlarına Etkisinin Araştırılması*. Doktora Tezi, Dicle Üniversitesi, Diyarbakır.
- Bektaş, G. A. (2012). *İnternet Tabanlı Eğitim Sistemlerinde Web 3.0 Teknolojisinin Kullanılması Üzerine Bir Uygulama*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Bilen Kaya, D. (2012). *Temel Kimya Laboratuvar Dersinin Web Ortamı İle Desteklenmesinin Öğrencilerin Başarısına Ve Derse Yönelik Tutumuna Etkisi*. Doktora Tezi, Dicle Üniversitesi, Diyarbakır.
- Çakır Balta, Ö. ve Horzum, M. B. (2008). Farklı Web Tabanlı Öğretim Ortamlarında Öğrencilerin Başarı, Motivasyon Ve Bilgisayar Kaygı Düzeyleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.
- Ersoy, M. (2008). *Uzaktan Eğitim Öğretimin Yönetimi*. Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.
- Esen, Ö. (2007). *İlköğretim Matematik Öğretimine Yönelik Tasarlanan Web Destekli Bir Öğretim Materyali Hakkındaki Öğretmen Görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi, Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir.
- Eşgi, N. (2006). Web Temelli Öğretimde Basılı Materyal Ve Yüz Yüze Öğretimin Öğrenci Başarısına Etkisi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*.
- Göksu, İ. (2012). *Web Tabanlı Öğrenme Ortamında Veri Madenciliğine Dayalı Öğrenci Değerlendirmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- İnner, B. (2009). Laboratuvar Uygulamasında Moodle Öğrenme Yönetim Sistemi Kullanımında Karşılaşılan Problemler, Tecrübeler Ve Çözüm Önerileri. (s. 1-7). Ankara: 9th International Educational Technology Conference.
- Karaman, S. (2007). Ders Web Sayfaları: Özellikleri, Hazırlanması, Kullanımı Ve Öğretim Elemanlarının Tutumları. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.
- Karasar, N. (2007). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Mısırlı, Z. A. (2007). *Web Tabanlı Öğrenme Yönetim Sistemine İlişkin Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir.
- Özusağlam, E. (2007). Web Tabanlı Matematik Öğretimi ve Ders Sunum Örneği. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33-43.
- Özusağlam, E. (2007). Web Tabanlı Matematik Öğretimi ve Ders Sunum Örneği. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.
- Polat, H. H. (2009). *Temel Tasarım Eğitimi Dersinde Web Destekli Renk Öğretiminin Öğrenci Başarısına Etkisi (Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Örneği)*. Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Şendağ, S., & Gündüz, Ş. (2008). Öğretmen Adaylarının Web Tabanlı Öğrenme Materyalinin Kullanılabilirliği Ve Etkliliği Hakkındaki Görüşleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.

Taşkesengil, Y., & Tosun, C. (2011). Using the MOODLE Learning Management System in Problem Based Learning Method. *International Online Journal of Educational Sciences* , 1021-1045.

Taşkıran, Y., Sertbaş, K., Gönener, A., & Atalı, L. (2003). Kocaeli Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Bilgisayar Kullanma Durumlarının İncelenmesi. *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi* .

Ünal, D. (2010). *İlköğretim Öğretmenlerine Yönelik Web Tabanlı Çocuk Hakları Eğitimi Programı*. Doktora Tezi.

Ünlükahraman, O. (2011). *Web Tabanlı Eğitimde Web Madenciliđi Uygulaması İle Öğrenci Davranışlarının Analizi*. Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, Elazığ.

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2011). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. İstanbul: Seçkin Yayıncılık.